

Bruxelles, den 20.6.2022
COM(2022) 306 final

2022/0198 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

**om tildeling af midler, der er frigjort fra projekter under 10. og 11. Europæiske
Udviklingsfond, til finansiering af foranstaltninger til håndtering af
fødevarerikriseskrisen og det økonomiske chok i landene i Afrika, Caribien og
Stillehavet (ACS) som følge af Ruslands angrebskrig mod Ukraine**

DA

DA

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

• Forslagets begrundelse og formål

Fødevarer sikkerhedssituationen i verden forværres hurtigt, og mange af de berørte lande er de mindst udviklede lande eller lavindkomstlande med fødevareunderskud.

Inden forværringen af den globale fødevareusikkerhed som følge af Ruslands angrebskrig mod Ukraine befandt næsten 193 millioner mennesker (næsten 40 millioner flere end året før) i 53 lande/territorier sig i en situation med akut fødevareusikkerhed og med behov for akut bistand. Ruslands angrebskrig mod Ukraine har ført til et drastisk fald i udbuddet af korn på de globale markeder, eftersom Sortehavsrufterne er blokeret, og kornsiloer bevidst angribes. De globale fødevarepriser stiger hurtigt og ligger på det højeste niveau i tre årtier. Stigningen i energipriserne øger priserne på landbrugsproduktionsmidler (navnlig gødning), transport og i sidste ende fødevarer. Disse prisstigninger forværrer de makroøkonomiske udsigter i en situation, hvor det finanspolitiske råderum allerede var reduceret som følge af covid-19-pandemien. Dette kan føre til en yderligere stigning i antallet af lande i gældskrise og/eller i betalingsbalancekrise. Konflikter og tørke forværrer situationen i sårbare regioner yderligere. De mest sårbare lande er de mindst udviklede lande og lavindkomstlandene. Som det har været tilfældet med opstande i de seneste årtier, er det ofte et fødevareprischok, der forårsager ustabilitet og konflikt.

I konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 24.-25. marts¹ blev det understreget, at det ud fra et politisk synspunkt haster med at støtte de mest udsatte lande, og Kommissionen blev opfordret til at prioritere arbejdet med global fødevarer sikkerhed og -prisoverkommelighed, navnlig ved at støtte fødevarer sikkerhed og landbrug i Ukraine og de mest sårbare og udsatte tredjelande. Efterfølgende blev Kommissionen i konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 30.-31. maj 2022² opfordret til at undersøge muligheden for at mobilisere reserver fra Den Europæiske Udviklingsfond for at støtte de mest berørte partnerlande. Midlerne under den geografiske søjle i instrumentet for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde — et globalt Europa (NDICI — et globalt Europa)³ er fuldt programmeret, og omkring 3 mia. EUR er allerede afsat til landbrugs-, ernærings-, vand- og sanitetsprogrammer. Derudover blev der i 2022 oprindeligt afsat ca. 520 mio. EUR til lande i Afrika, Caribien og Stillehavet (ACS-landene) under budgettet for humanitær bistand, hvoraf en betydelig del er rettet mod fødevareusikkerhed og dertil knyttede behov. I betragtning af omfanget af behovene og de potentielle konsekvenser bør der dog mobiliseres yderligere finansiering til støtte for partnerlandene. De disponible midler under EU-budgettet er meget begrænsede (stødpuden til nye udfordringer og prioriteter under NDICI — et globalt Europa vil blive anvendt fuldt ud i 2022 som reaktion på andre presserende prioriteter, og det oprindelige budget for humanitær bistand for 2022 til fødevarer sikkerhed og dertil knyttede behov i ACS-landene, der blev kortlagt inden begyndelsen af Ruslands angrebskrig i Ukraine, er næsten gennemført fuldt ud), og i betragtning af indvirkningen i forskellige ACS-partnerlande kan mobiliseringen af frigjorte midler fra 10. og 11. Europæiske Udviklingsfond (EUF) gøre det muligt for EU og dets medlemsstater at øge deres støtte og bidrage til bestræbelserne på at håndtere den fødevarer sikkerhedskrise, der er forværret af Ruslands angrebskrig mod Ukraine, inden for rammerne af en Team Europe-tilgang.

¹ Konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 23.-24. marts 2022 (EUCO 1/22).

² Konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 30.-31. maj 2022 (EUCO 21/22).

³ EUT L 209 af 14.6.2021, s. 1.

Formålet med dette forslag til Rådets afgørelse er at indhente Rådets tilladelse til at anvende frigjorte midler fra 10. og 11. EUF til at finansiere foranstaltninger til håndtering af fødevarekrisen og det økonomiske chok i ACS-lande som følge af Ruslands angrebskrig mod Ukraine med et beløb på op mod 600 000 000 EUR, heraf 488 000 000 EUR fra 10. EUF og 112 000 000 EUR fra 11. EUF.

Af disse midler vil op mod 582 000 000 EUR bidrage til finansieringen af foranstaltninger, og op mod 18 000 000 EUR vil dække støtteudgifter, som afholdes af Kommissionen.

Midlerne vil blive anvendt til gavn for de hårdest ramte partnerlande, idet der lægges særlig vægt på de mest sårbare og udsatte lande, navnlig med henblik på at tilvejebringe:

- makroøkonomisk støtte (100 mio. EUR)
- støtte til fødevareproduktion og fødevaresystemers modstandsdygtighed (350 mio. EUR)
- humanitær bistand (150 mio. EUR).

Hvad angår støtte til fødevareproduktion og fødevaresystemers modstandsdygtighed vil EU støtte investeringer i lokal produktionskapacitet som led i bæredygtige akvatiske fødevaresystemer og landbrugsfødevaresystemer baseret på agroøkologiske tilgange, herunder diversificering af landbrugsværdikæder og fødevareproduktion. Følgende kriterier kan anvendes til at målrette bistanden mod udvalgte lande:

- partnernes (stigende) grad af fødevareusikkerhed og fejlernæring
- partnernes eksponering for konsekvenserne af den russiske aggression mod Ukraine, navnlig på grundlag af fødevareimportens andel af deres BNP
- partnernes makroøkonomiske sårbarheder, som kan fastslås på grundlag af deres gældskvote, internationale reserver/importdækningsgrad i måneder og rating i henhold til en gældsholdbarhedsanalyse
- den potentielle virkning af EU-finansiering i partnerlande eller -regioner, navnlig vurderet ud fra mulighederne for at opskalere relevante interventioner til fremme af produktion og modstandsdygtighed.

De foranstaltninger, der finansieres i henhold til dette forslag, vil støtte EU's globale fødevaresikkerhedsindsats, som blev udviklet på anmodning af Det Europæiske Råd⁴. Indsatsen omfatter umiddelbare og mellemfristede foranstaltninger for at vise partnere i hele verden, at EU yder integreret, omfattende og hurtig støtte til at afbøde krigens konsekvenser for dem. Med EU's globale fødevaresikkerhedsindsats omsættes de forskellige indsatsområder i praksis — som fastsat inden for rammerne af FARM og G7's globale alliance og i form af den nødvendige støtte til FN's globale kriseberedskabsgruppe.

- **Sammenhæng med de gældende regler på samme område**

EU er fast besluttet på at nå verdensmålet for bæredygtig udvikling (SDG) vedrørende "stop sult" (SDG 2) og har samarbejdet med partnere om i fællesskab at øge støtten til at udrydde sult, opnå fødevaresikkerhed og forbedret ernæring og fremme bæredygtigt landbrug. Dette bekræftes på ny i den europæiske konsensus om udvikling⁵. Udvikling af landbrug og landdistrikter er afgørende for at mindske fattigdom, øge fødevare- og ernæringsikkerhed,

⁴ Konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 23.-24. marts 2022 (EUCO 1/22).

⁵ Den nye europæiske konsensus om udvikling, "Vores verden, vores værdighed, vores fremtid", fælles erklæring fra Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, Europa-Parlamentet og Europa-Kommissionen, 2017 (EUT C 210 af 30.6.2017).

stimulere økonomisk vækst og beskytte miljøet, alt sammen på baggrund af klimaændringer. Dette kan også udgøre et vigtigt bidrag til at fremme ligestilling mellem kønnene og styrke kvinders og pigers rettigheder og muligheder. EU's strategi til opfyldelse af SDG 2 fokuserer på: handling med henblik på at øge modstandsdygtigheden hos de mest sårbare over for fødevarekriser, bekæmpelse af fejlernæring og støtte til sikring af nuværende og fremtidige generationers ernæringsmæssige sundhed og trivsel, stimulering af ansvarlige investeringer og støtte til innovation inden for landbrugs- og fødevarer-systemer.

For at opnå fremskridt med SDG 2 skal der på tværs af sektorer gøres mere inden for flere andre verdensmål for bæredygtig udvikling. Vedtagelsen af neksustilgange, der forbinder jord (SDG 15), vand (SDG 6) og bæredygtig energi (SDG 7) med fødevarer, skaber synergi mellem forvaltning af naturressourcer, landbrug og klimaændringer (SDG 13) eller sammenknytter "humanitær bistand", "udvikling" og "konflikt/fred", styrker sådanne holistiske tilgange.

EU's reaktion på den nuværende fødevarer-sikkerhedskrise vil være drevet af den grønne pagt⁶ og fra jord til bord-strategien⁷ og tage udgangspunkt i tilgangen baseret på sammenhængen mellem humanitær bistand, udvikling og fred. Der vil blive ydet støtte til lande, der står over for store fødevarer-sikkerhedsudfordringer, påvirkes negativt af Ruslands angrebskrig mod Ukraine og befinder sig i en sårbar makroøkonomisk situation med få eller ingen stødpuder til at modstå situationen.

Midlerne forvaltes i overensstemmelse med de regler og procedurer, der gælder for 11. EUF. De vil navnlig styrke igangværende eller nye foranstaltninger vedrørende fødevarer-sikkerhed i ACS-landene. Midler, der frigøres fra de foranstaltninger, der finansieres i henhold til denne afgørelse, vil fortsat være tildelt den oprindelige EUF.

- **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

De foranstaltninger, der finansieres inden for rammerne af disse fonde, vil blive anvendt i fuld overensstemmelse og komplementaritet med andre foranstaltninger på fødevarer-sikkerhedsområdet, navnlig foranstaltninger vedrørende humanitær bistand samt igangværende foranstaltninger under 11. EUF og foranstaltninger, der finansieres som led i NDICI — et globalt Europa. Komponenten vedrørende fødevarerproduktion og fødevarer-systemers modstandsdygtighed vil navnlig blive gennemført ved at bygge videre på eksisterende foranstaltninger.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORCIONALITETSPRINCIPPET

- **Retsgrundlag**

Artikel 1, stk. 4 og 5, i den interne aftale om 11. EUF⁸.

---

⁶ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, "Den europæiske grønne pagt" (COM(2019) 640 final/2 af 13.12.2019).

⁷ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, "En jord til bord-strategi for et fair, sundt og miljøvenligt fødevarer-system" (COM(2020) 381 final af 20.5.2020).

⁸ Intern aftale mellem repræsentanterne for Den Europæiske Unions medlemsstaters regeringer, forsamlet i Rådet, om finansiering af Den Europæiske Unions bistand i henhold til den flerårige finansielle ramme for perioden 2014-2020 i overensstemmelse med AVS-EU-partnerskabsaftalen samt om tildeling af

EUF er oprettet i medfør af den interne aftale om 11. EUF og gør det muligt at anvende frigjorte midler, hvis Rådet med enstemmighed træffer afgørelse herom⁹.

- **Valg af retsakt**

EUF var den vigtigste finansieringskilde for ACS-landene indtil udgangen af 2020, og en række igangværende foranstaltninger vedrørende fødevarerikkerhed er blevet finansieret med EUF-midler.

Under den flerårige finansielle ramme for 2021-2027 finansieres samarbejdet med ACS-landene over EU-budgettet via NDICI — et globalt Europa.

I betragtning af antallet af presserende geopolitiske behov i en situation med begrænset manøvreremargin til at mobilisere yderligere midler inden for EU-budgettet anses anvendelsen af frigjorte midler fra 10. og 11. EUF, samtidig med at reglerne og procedurerne for EUF finder anvendelse, for at være den mest effektive måde at intensivere Unionens indsats som reaktion på fødevarerikkerheden på.

I overensstemmelse med artikel 1, stk. 4 og 5, i den interne aftale om 11. EUF træffer Rådet afgørelse på forslag af Kommissionen.

3. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Forslaget har ingen virkninger for EU-budgettet. EUF er ikke en del af EU-budgettet.

4. ANDRE FORHOLD

- **Planer for gennemførelsen og foranstaltninger til overvågning, evaluering og rapportering**

Overvågnings-, evaluerings- og rapporteringsordningerne er dem, der gælder for 11. EUF, og dem, der er planlagt i de relevante gennemførelsesretsakter.

- **Nærmere redegørelse for de enkelte bestemmelser i forslaget**

I forslagens artikel 1, stk. 1, fastsættes det, at der vil blive tildelt frigjorte midler på op til højst 600 000 000 EUR fra projekter under 10. og 11. EUF til finansiering af foranstaltninger til håndtering af fødevarerikkerhedskrisen.

I artikel 1, stk. 2, fastsættes det, at højst 18 000 000 EUR af beløbet i stk. 1 vil blive tildelt Kommissionen til dækning af de støtteudgifter, der er omhandlet i artikel 6 i den interne aftale om 11. EUF. Dette er beregnet ved hjælp af en sats (3 %), der ligger under den sats, som er fastsat for forvaltningen af midlerne under 11. EUF i artikel 1, stk. 2, litra a), i den interne aftale om 11. EUF (3,45 %).

I artikel 1, stk. 3, fastsættes det, at reglerne for 11. EUF, jf. gennemførelses- og finansforordningerne¹⁰, finder anvendelse.

---

finansiell bistand til de oversøiske lande og territorier, på hvilke fjerde del i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde finder anvendelse (EUT L 210 af 6.8.2013, s. 1).

⁹ Artikel 1, stk. 4 og 5, i den interne aftale om 11. EUF og artikel 55 i Rådets forordning (EU) 2018/1877 af 26. november 2018 om finansforordningen for 11. Europæiske Udviklingsfond.

¹⁰ Rådets forordning (EU) 2015/322 af 2. marts 2015 om gennemførelse af 11. Europæiske Udviklingsfond (EUT L 58 af 3.3.2015, s. 1) og Rådets forordning (EU) 2018/1877 af 26. november 2018 om finansforordningen for 11. Europæiske Udviklingsfond (EUT L 307 af 3.12.2018, s. 1).

I artikel 2 fastsættes datoen for afgørelsens ikrafttræden.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE**om tildeling af midler, der er frigjort fra projekter under 10. og 11. Europæiske Udviklingsfond, til finansiering af foranstaltninger til håndtering af fødevarerikrisesituationen og det økonomiske chok i landene i Afrika, Caribien og Stillehavet (ACS) som følge af Ruslands angrebskrig mod Ukraine**

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til den interne aftale mellem repræsentanterne for Den Europæiske Unions medlemsstaters regeringer, forsamlet i Rådet, om finansiering af Den Europæiske Unions bistand i henhold til den flerårige finansielle ramme for perioden 2014-2020 i overensstemmelse med AVS-EU-partnerskabsaftalen samt om tildeling af finansiel bistand til de oversøiske lande og territorier, på hvilke fjerde del i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde finder anvendelse¹¹ ("den interne aftale"), særlig artikel 1, stk. 4 og 5,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Som følge af Ruslands angrebskrig mod Ukraine forværres fødevarerikrisesituationen i verden hurtigt, og mange af de berørte lande er de mindst udviklede lande eller lavindkomstlande med fødevarerunderskud.
- (2) Der er allerede afsat 3 mia. EUR under den geografiske søjle i instrumentet for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde — et globalt Europa¹². Heraf er 2,3 mia. EUR blevet afsat i ACS-landene til finansiering af foranstaltninger inden for landbrug, ernæring, vand og sanitet i perioden 2021-2024. I betragtning af omfanget af behovene og de forventede konsekvenser bør der mobiliseres yderligere midler til støtte for de hårdest ramte partnerlande.
- (3) Unionen er tæt på fuldt ud at have gennemført det oprindelige budget for humanitær bistand til fødevarerikrisesituation og dertil knyttede behov i ACS-landene, der blev kortlagt, inden Ruslands aggressionskrig i Ukraine begyndte. I betragtning af den særligt alvorlige fødevarerikrisesituation i ACS-landene skal disse midler suppleres med passende ressourcer til at reagere på den yderligere forværring af humanitære behov og sikre kontinuitet i samarbejdet om at overgå fra krise til stabile udviklingsbetingelser.
- (4) Det Europæiske Råd opfordrede i sine konklusioner fra mødet den 24.-25. marts 2022 Kommissionen til at prioritere arbejdet med global fødevarerikrisesituation og -prisoverkommelighed, navnlig ved at støtte fødevarerikrisesituation og landbrug i Ukraine og de mest sårbare og udsatte tredjelande.

---

¹¹ EUT L 210 af 6.8.2013, s. 1.

¹² EUT L 209 af 14.6.2021, s. 1.

- (5) Det Europæiske Råd opfordrede i sine konklusioner fra mødet den 30.-31. maj 2022 Kommissionen til at undersøge muligheden for at mobilisere reserver fra Den Europæiske Udviklingsfond for at støtte de mest berørte partnerlande.
- (6) I betragtning af de betydelige konsekvenser i forskellige ACS-partnerlande kan mobiliseringen af frigjorte midler fra 10. og 11. Europæiske Udviklingsfond give EU og dets medlemsstater mulighed for at gøre endnu mere for at afbøde krisen.
- (7) Disse midler bør finansiere foranstaltninger til støtte for fødevareproduktion og fødevarerens modstandsdygtighed, humanitær bistand og makroøkonomisk støtte, herunder støtteudgifter som omhandlet i artikel 6 i den interne aftale.
- (8) I henhold til artikel 153 i aftalen om Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands udtræden af Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab¹³ vil Det Forenede Kongeriges andel af disse midler ikke blive genanvendt.
- (9) Midlerne bør anvendes i overensstemmelse med de regler og procedurer, der gælder for 11. EUF, jf. Rådets forordning (EU) 2015/322 af 2. marts 2015 om gennemførelse af 11. Europæiske Udviklingsfond og Rådets forordning (EU) 2018/1877 af 26. november 2018 om finansforordningen for 11. Europæiske Udviklingsfond —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Op mod 600 000 000 EUR fra midler, der er frigjort fra projekter under 10. og 11. Europæiske Udviklingsfond, tildeles til finansiering af foranstaltninger til håndtering af fødevarsikkerhedskrisen og det økonomiske chok i ACS-landene som følge af Ruslands angrebskrig mod Ukraine

Af dette beløb tildeles højst 18 000 000 EUR til dækning af de støtteudgifter, som Kommissionen afholder.

Midlerne anvendes til finansielle forpligtelser i overensstemmelse med de regler og procedurer, der gælder for 11. Europæiske Udviklingsfond, jf. Rådets forordning (EU) 2015/322 af 2. marts 2015 om gennemførelse af 11. Europæiske Udviklingsfond og Rådets forordning (EU) 2018/1877 af 26. november 2018 om finansforordningen for 11. Europæiske Udviklingsfond.

Artikel 2

Denne afgørelse træder i kraft dagen efter vedtagelsen.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

*På Rådets vegne
Formand*

---

¹³ EUT L 29 af 31.1.2020, s. 7.